

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до переліку наркотичних засобів, психотропних
речовин і прекурсорів»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів», (далі – проект постанови), розроблений з метою приведення переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770 (далі – Перелік) у відповідність до міжнародних договорів України та посилення державного контролю за обігом засобів і речовин у зв'язку з їх особливою небезпечністю для життя і здоров'я людей та з метою збільшення посівних площ під технічними коноплями в Україні та надання можливості сільськогосподарським підприємствам повноцінно конкурувати на міжнародному ринку, адже вони зможуть використовувати сорти технічних конопель іноземної селекції.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект постанови розроблений на виконання вимог Єдиної конвенції про наркотичні засоби 1961 року, Конвенції про психотропні речовини 1971 року, Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року та актів законодавства України, зокрема, законів України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» і «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними».

Згідно із законодавством України наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори з урахуванням доцільності їх використання у медичній практиці та залежно від ступеня їх небезпечності для здоров'я людини і застосовуваних заходів контролю за їх обігом включаються до відповідно пронумерованих списків таблиць Переліку.

Одним із дієвих заходів контролю щодо протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів є встановлення міжнародного контролю за переміщенням контрольованих речовин та товарів (продукції), в яких містяться зазначені речовини, а також заборони обігу тих речовин, негативні наслідки від вживання не за медичним призначенням яких перевищують допустимі норми.

Відповідно до вимог Конвенції ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року держава-учасник у разі необхідності переглядає та приймає рішення стосовно доцільності посилення заходів контролю за підконтрольними речовинами шляхом включення до Переліку їх нових видів або виключення з Переліку речовин, стосовно яких не фіксуються зловживання або використання для виробництва наркотичних засобів і психотропних речовин.

Також, проєкт постанови розроблений з метою імплементації кращого міжнародного досвіду у сфері регулювання обігу конопель шляхом внесення змін щодо вмісту тетрагідроканнабінолу (далі – ТГК) в рослинах роду коноплі, з метою створення умов для розширення доступу сільськогосподарських підприємств до сортів конопель іноземної селекції, розвитку ряду галузей науки і освіти.

Відповідно до пунктів 1098 та 1099 плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106, Україна має імплементувати Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) від 17 грудня 2013 року № 1307/2013 «Про запровадження правил для прямих виплат фермерам за схемами підтримки в рамках спільної сільськогосподарської політики та про скасування Регламенту Ради (ЄС) № 637/2008 та Регламенту Ради (ЄС) № 73/2009» (далі – Регламент), який регулює, зокрема, ринок технічних конопель, в тому числі в частині встановлення відповідного дозволеного рівня ТГК в технічних коноплях.

Дозволений рівень ТГК регулюється пунктом 6 статті 32 Регламенту.

В жовтні 2020 року Європейський парламент проголосував за підвищення дозволеного рівня ТГК в технічних коноплях з 0,2 % до 0,3 %.

24 листопада 2021 року – пропозиція Спільної сільськогосподарської політики (CAP) була прийнята Радою Європейського Союзу після остаточного голосування в Європейському парламенті.

Слід також зазначити, що при вирощуванні технічних конопель практично не застосовуються засоби захисту рослин, а їх культивування сприяє покращенню якості ґрунтів (за допомогою глибокого коріння природно аеруються ґрунти). Коноплі мають здібності до очищення ґрунту від важких металів – цинку, міді та свинцю, що є наразі вкрай актуальним на сільськогосподарських землях, які пошкоджені, в тому числі внаслідок бойових дій.

Зміни та доповнення до Переліку розроблені за результатами проведеного моніторингу наркоситуації спільно з правоохоронними органами, науково-дослідними і експертними установами стосовно вилучень із незаконного обігу, проведених експертних досліджень та експертиз, та фактів отруєнь чи летальних випадків внаслідок вживання речовин не за медичним призначенням, а також, з урахуванням рекомендацій ВООЗ щодо встановлення заходів контролю на міжнародному рівні за обігом таких засобів і речовин, та рішень Комісії ООН з наркотичних засобів, за результатами 65-ої сесії, стосовно включення низки речовин, що мають психоактивну дію, до таблиць засобів і речовин, що знаходяться під міжнародним контролем, затверджених Єдиною Конвенцією про наркотичні засоби 1961 року, Конвенцією про психотропні речовини 1971 року та Конвенцією ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року.

Проєктом постанови пропонується збільшити дозволений вміст ТГК в рослинах роду коноплі (*Cannabis*) та внести відповідну зміну до переліку

наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770, а саме: в абзаці другому примітки до списку № 3 Таблиці I переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів цифри «0,08» замінити на цифри «0,3».

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом постанови передбачено внесення змін до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Єдина конвенція про наркотичні засоби 1961 року, Конвенція про психотропні речовини 1971 року, Конвенція ООН про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин 1988 року; закони України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори», «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними».

постанови Кабінету Міністрів України:

постанова Кабінету Міністрів України від 06 травня 2000 року № 770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»;

від 03 червня 2009 року № 589 «Про затвердження Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом»;

від 06 квітня 2016 року № 282 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці I переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного переліку».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту постанови не потребує фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт постанови потребує проведення публічних консультацій.

Проєкт постанови не стосується питань соціально-трудової сфери, функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує

погодження із уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідними органами місцевого самоврядування, уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднаннями та всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнськими громадськими організаціями осіб з інвалідністю, їх спілками, Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект постанови потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки України, Міністерством цифрової трансформації України, Службою безпеки України, Міністерством внутрішніх справ України, Адміністрацією Державної прикордонної служби України, Державною митною службою України, Державною службою України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини.

Проект постанови потребує проведення правової експертизи у Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект постанови стосується зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Проект постанови не містить положень, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; не містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; не створюють підстав для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилась.

Проект постанови потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).

Проект постанови потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту постанови не матиме впливу на розвиток регіонів, ринок праці, екологію та навколишнє природне середовище.

Проект постанови впливає на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання.

Прийняття запропонованого проєкту постанови забезпечить виконання Україною міжнародних зобов'язань, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, в частині забезпечення державного контролю у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та дасть можливість правоохоронним органам впливати на незаконний обіг таких засобів і речовин, а також матиме позитивний вплив на розвиток технічного коноплярства, зокрема:

дозволить суб'єктам господарювання здійснювати законну діяльність із культивування технічних конопель, з вмістом ТГК 0,3 відсотка, використовувати такі рослини у наукових та навчальних цілях без порушення міжнародних зобов'язань України щодо запобігання обігу наркотичних засобів і речовин;

сприятиме залученню міжнародних інвестицій у науку та промисловість України.

Реалізація положень, затверджених постановою, не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Реалізація положень, затверджених постановою, сприятиме розвитку регіонів, створенню додаткових робочих місць та самозайнятості населення; не матиме впливу на: громадське здоров'я, екологію та навколишнє природне середовище, інші сфери суспільних відносин.

Негативними наслідками відсутності такої правової бази стане відсутність належного державного контролю за обігом засобів і речовин, що мають психоактивну дію, зловживання якими призводить до негативних наслідків у суспільстві.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Забезпечення дотримання вимог законодавства в частині здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів
Громадяни	Позитивний	Контроль за зменшенням обсягу не медичного вживання та незаконного розповсюдження наркотиків на території України
Суб'єкти господарювання,	Позитивний	Належний контроль за обігом наркотичних

у тому числі суб'єкти малого підприємництва		засобів, психотропних речовин і прекурсорів, направлений на попередження порушень вимог законодавства з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, що можуть призвести до витоку таких засобів і речовин до незаконного обігу. У разі прийняття постанови планується розвиток технічного коноплярства в Україні.
--	--	---

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

« ____ » _____ 2022 р.